

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > פרשת השבוע תשסה 011 יוגש >

פרשת השבוע תשסה 011 יוגש

א

אף שהשתא נחלקו מלכות יהודה ויוסף, אמנם התכלית היא- "קח לך עץ אחד... והיו לאחדים בידך" לאחד ביניהן. * שורש אחדותן טמון ב"יוגש אליו יהודה- ס"ת שוה" שהתגלתה כאן נקודת השתוות ביניהם.

"יוגש אליו יהודה ויאמר: בי אדני, ידבר נא עבדך דבר באזני אדני, ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה" (מד, יח).

כותב הבעה"ט: "יוגש אליו יהודה"- סופי תבות: שוה. שאמר לו אני שוה לך, שכמו שאתה מלך גם אני מלך, וע"ז דורש במדרש (ב"ר צג, ב) 'כי הנה המלכים נועדו עברו יחדו'."

הרי שמבואר כאן בבעה"ט ענין השויון שבין יהודה ויוסף. ובעצם זהו תוכן ההפטרה דידן כש"כ (יחזקאל לז, טו-יז): "ויהי דבר ה' אלי לאמר: ואתה בן אדם, קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני ישראל חבריו, ולקח עץ אחד וכתב עליו ליוסף עץ אפרים וכל בית ישראל חבריו. וקרב אתם אחד אל אחד לך לעץ אחד, והיו לאחדים בידך".

אמנם למעשה, ישנו גם חילוק בין יהודה ויוסף, כפי שכותב הבעה"ט מהמדרש (ב"ר שם, ו): "יוגש אליו יהודה בגימט' - 'זהו להלחם עם יוסף', ובגימט' - 'גם נכנס ופייסו', כי לשלשה דברים נכנס", מלחמה פיוס ותפילה.

כלומר, שמצד נקודת החילוק שבין יהודה ליוסף- אז נכנס להלחם עם יוסף, משא"כ מצד נקודת ההשתוות- אז נכנס לפייס, ס"ת שוה, "והיו לאחדים בידך", משיח בן יוסף ומשיח בן דוד.

מצד השתא- המלכויות נתחלקו, ויש את בית יוסף ויש את בית יהודה כמבואר בנביאים, אבל התכלית היא- "והיו לאחדים בידך", ושורש האחדות הזו הוא ב"יוגש אליו יהודה- ס"ת שוה", שישנה השתוות.

ב

עץ יוסף ועץ יהודה מושרשים- בעץ הדעת ועץ החיים. ושלמות אחדותם, שלמות הגאולה, הינה- באחדות עה"ד הכללי עם עה"ח הכללי.

בעצם, מבואר כאן שבית יוסף נקרא "עץ אחד", ויהודה נקרא "עץ אחד", שישנם כאן שני עצים. וברור ופשוט הדבר שכאשר מדברים על שני עצים, שמקורם בשני העצים השרשיים- עץ הדעת ועץ החיים.

פועל יוצא מכך: "והיו לאחדים בידך"- ישנה כאן נקודת האחדות של עץ הדעת ועץ החיים.

כיסוד מוסד צריך לדעת: שכמו שבכל דבר נמצאים ארבעה יסודות, אש רוח מים ועפר, [שיש אש שבעפר רוח שבעפר מים שבעפר ועפר שבעפר, וכן בכל יסוד של כל התפרטות, לעולם יש את הבחינה מינה וביה שבתוך הדבר כידוע], כך גם בענין עץ הדעת ועץ החיים: יש את עץ החיים שבעץ הדעת ואת עץ הדעת שבעץ הדעת, וכן להיפך, יש את עץ הדעת שבעץ החיים ואת עץ החיים שבעץ החיים.

והאחדות לאחד את עץ הדעת ועץ החיים, היא לא רק לאחד את עץ הדעת שבעה"ח ועץ החיים שבעה"ח, אלא את עץ הדעת הכללי לאחדו עם עץ החיים! זהו התכלית, זוהי הגאולה, זוהי השלמות: יחוד שני העצים הללו, "והיו לאחדים בידך".

נבאר בע"ה את עומק הדברים.

(א) אף שהשתא נחלקו מלכות יהודה ויוסף, אמנם התכלית היא- "קח לך עץ אחד... והיו לאחדים בידך" לאחד ביניהן. * שורש אחדותן טמון ב"ויגש אליו יהודה- ס"ת שוה" שהתגלתה כאן נקודת השתוות ביניהם. * (ב) עץ יוסף ועץ יהודה מושרשים- בעץ הדעת ועץ החיים. ושלמות אחדותם, שלמות הגאולה, הינה- באחדות עה"ד הכללי עם עה"ח הכללי. * (ג)

ג

כידוע, ישנם שני שורשים לדינים, מה שנקרא בלשון המקובלים (ע' שערי רמח"ל כללי חכה"א סי' מב-מג'): פ"ר דינים וש"ך דינים.

כמו כן מצד סדר הכתובים כפשוטו, אנו רואים שני מקורות לרע.

א. עצם כך, שעוד קודם שחטא אדה"ר בעה"ד שהוא 'נאסר' לאכול מן העץ, בהכרח שאין זה אלא משום שהיתה בחינה של רע בעה"ד. והרי שהבחינה הזו 'קדמה' לפועל מעשה ידי הנברא, שהרי איסור האכילה היה עדיין 'לפני' החטא, שזוהי כידוע מה שנקרא- "שבירת המלכין קדמאין" (זוה"ק- אד"ר קכח ע"א, קלה ע"א, קמב ע"א; וע' היטב באד"ז רצב ע"א)!! שורש המלכין קדמאין הוא שורש לש"ך דינים (ע' אד"ז שם ע"ב, ובקל"ח פתח לו' עמו' קלח'), וזהו הרע ש'קדם' לחטא אדה"ר (ע' קל"ח פתח לז').

וב. יש לנו את הרע שנמצא 'על ידי' חטא אדה"ר שזוהי אכילה מעה"ד, ושם יש את מהלך הפ"ר דינים.

נבאר במילים מבוארות את החילוק שבין הש"ך לפ"ר.

כל שורש של דין, הוא ענין של פירוד, אלא ששתי צורות של נפרדות יש: שכאשר מפרידים דבר, יכול להיות מחד- שעדיין תהיה בו בחינה של אחדות, ומאידך יכול להיות- שבחינת הפירוד שבו תהיה יותר גבוהה.

והנה, הלשון "ש"ך דינים", זהו מלשון- "עד שישוכו זה בזה" כמוזכר הרבה במשניות (חלה פ"ב, ד'; ב"מ פ"ה, א'; טהרות פ"א, ז'; ועוד). וביאור הענין, לדוגמא במשניות בחלה: כאשר שתי עיסות נוגעות זו בזו באופן שהפרדתן גורמת שאחת לוקחת חלק מחברתה, נקרא הדבר "שישוכו", כלומר שעיסה אחת "נושכת" מחברתה. והנה, אע"ג שישנה כאן בחינה של נפרדות, שהרי העיסה האחת 'מפרידה' את החלק שנושכת מהעיסה השניה, אבל סו"ס את אותו החלק שנושכה מחברתה הרי שהיא מחברתו אליה באופן שהוא נעשה חלק מאוחד, מציאות אחת עמה! והרי שאין כאן פירוד גמור. נמצא, שזוהי 'נפרדות' ביחס למה שהיא הפרידה משם, אבל למעשה עדיין ישנה כאן אחדות מצד המקבל, שהיא מתאחדת אתה!

מה שאין כן מצד הפ"ר דינים, "פ"ר" זהו מלשון- לפורר. והרי, שעצם הדינים עצמם הם בחינה של פירורים, בחינה של נפרדות.

ולכן, שורש הש"ך דינים הינו 'למעלה' משורש הפ"ר דינים.

כי שורש הש"ך דינים זהו אמנם בחינה של נפרדות, אלא שחלקית ולא החלטית, שאף שהדבר נפרד מן השורש אבל במקבלים עדיין ישנה אחדות ביניהם. בבחינת דורו של אחאב שהיתה בהם אחדות: שאף שמחד "עובדי ע"ז היו" כלומר שהיה כאן כביכול ניתוק משורש השורשים ממנו יתברך, אבל עכ"פ בתוך המקבלים היתה עדיין אחדות, שלכן "היו יורדין למלחמה

ונוצחין" כפי שאומרים חז"ל (ירושלמי פאה פ"א ה"א, טז טור א'). כלומר שאף שיש ניתוק מן השורש, אבל מצד המקבל עדיין ישנה תפיסה של אחדות. ואף שודאי לא יכולה להיות כאן אחדות גמורה כי קשר רשעים אינו קשר (ע"פ סנהדרין כו ע"א), אבל זהו עכ"פ סוג של אחדות.

מה שאין כן המהלך של לאחר חטא אדה"ר נתחדש מהלך של הפ"ר, הפירורים, הכל פירודא, עלמא דפירודא ממש, זוהי הנפילה- שהוא נפל לעלמא דפירודא (ע' בספר "קול דממה דקה" בביאור ענין 'פורים', ובמצוות 'פרו' ורבנ).

זה בעצם שני השורשים שיש לנפרדות, לרע, שנמצא בבריאה: שורש של הש"ך- שהוא שורש של נפרדות מן השורש אבל ישנה עדיין אחדות מסויימת מצד המקבלים, ושורש של הפ"ר, של הפירורים- שהוא בא מצד המקבל, יש כאן מהלך של נפרדות.

בעצם, זה ברור ופשוט, שאדה"ר שנאסר לאכול מעה"ד והותר לאכול בעה"ח, אם אין דעת הבדלה מנין, עצם כך שהוא נאסר לאכול מעה"ד והותר לאכול מעה"ח, הרי שיש כאן הבדלה בין עה"ח לעה"ד, הרי שגם בבחינה הזו גופא יש כאן דעת, זו הבחינה שנקראת עה"ד שבעה"ח. אילו עה"ח היתה נקודה לגמרי בלי דעת, לא היה שייך להבדיל בין עה"ד ועה"ח, הרי אין כאן דעת, ואם אין דעת הבדלה מנין.

ברור ופשוט הדבר, שיש כאן גם הבדלה מעה"ד לעה"ח וזה גופא נצרך דעת, והרי שזה לא עה"ד שבעה"ד מצד זה1, זהו דעת שרע, קרוב ליצירה, שורשו בבריאה וכו', אבל עה"ד מצד שורש החיות, חייב להיות שהוא מציאות של דעת יותר עליונה מעה"ד, אבל סוף כל סוף הוא דעת דהבדלה, אלא שהוא דעת דקדושה.

כאשר באים לכלול את עה"ד בעה"ח בעצם, צריך לכלול את כל בחינות הדעת שיש, כמו שהוזכר בתחילה, התכללות עה"ד בעה"ח, צריכה להיות בכל חלקי הדעת שהכל יכלול בעה"ח, אבל יסוד מוסד, שכאשר באים לכלול, שני דברים, צריך את הכח יותר עליון, למעלה משני הדברים, שהוא אותה נקודה שתכלול את שניהם, כאותה הבחינה של איש ואשה זכו, ששכניה ביניהם, שנקודת השכינה היא נקודה המחברת, בלי נקודה שמעל הדבר, אי אפשר לחבר את הדבר, שורש החיבור הוא מאותה נקודה של אחדות שקדמה להתחלקות של הדבר שאותו מחברים, ולכן מכח האור של האחדות שבדבר מאיר האור בנפרדות ומחבר אותה, כאשר שורש האורזה יחיד, ההתפשטות... חייב להיות נקודת חיבור מצד נקודת היחיד.

לעניניו שאיירינן בעה"ד ועה"ח, שצריך לאחד אותם, צריך להבין ברור, הרי עה"ח- חיה, שכידוע יש נר"ן ח"י (ע' בלבבי ח"ח פ"ב), כפשוטו, אז עץ החיים מקביל לחיה, כאשר באים לכלול את עה"ד בעה"ח, בעצם צריך להיות למעלה מבחינת חיה, שבעומק זה גילוי היחידה. מצד החיה, שזה עה"ח אע"פ שזה עה"ח כולו קדושה, אבל בשביל לכלול את הרע בטוב, עה"ד בעה"ח צריך נקודה שלמעלה מעה"ח.

בנקודה שלמעלה מעה"ח היא בעצם אותה נקודה של יחיד, יחידה ליחדך, רק מצד הגילוי הזה יש אחדות בין עה"ד לעה"ח.

זה הסוד הברור של החיבור של יוסף ויהודה, עה"ד בעה"ח, והיו לאחדים בידיך, שזה יהיה דווקא בסוד הגאולה שאז תתגלה היחידה, שאז דייקא יש אחדות בין עה"ד לעה"ח מצד שמתחת ליחידה אין אחדות גמורה בין עה"ד לעה"ח, רק מצד גילוי היחידה, שלמעלה מגילוי החיות יש מקום לאחדות (**נספח- אות ו').

הרי שני העצים, עץ- בגימט' ק"ס. פעמיים עץ, עה"ד ועה"ח שכמו בלשון ההפטרה כאן, זה בית יהודה ובית יוסף שנקראים שני עצים- זה בגימט' ש"ך. והרי שגילוי ישיה מימות משיח הוא למעלה מהגילוי שלא דה"ר. כי אדה"ר היתה לו בחירה לאכול מעה"ח או מעה"ד, והוא אכל מעה"ד ונפל למהלך השני, ואם היה אוכל מעה"ח אז היתה עבודה דייקא לאכול מעה"ד ומעה"ח בבת אחת ולכלול אותם, כמו שכתוב באחד הראשונים, שאחרי עה"ח מותר היה לאכול מעה"ד, בעומק, לא רק שהוא הותר לאכול מעה"ד, אלא שזו היתה כל העבודה לאכול בבת אחת, לאכול בבת אחת בעומק, כלומר לכלול אותם במציאות של אחדות פשוטה. מצד גילוי היחידה, יש תיקון לש"ך ולשני העצים שהם בגימט' ש"ך, חטא עה"ד אפשר לתקן אותה מצד החיה, חכמה תחיה את בעליה, את עה"ד אפשר לתקן ע"י עה"ח להמשיך חיות דקדושה, החכמה תחיה את בעליה, אבל מצד ההתכללות של עה"ד בעה"ח, בב"א, לכלול אותם המציאות של אחדות, ובעומק יותר במציאות של יחיד, זה רק מצד גילוי של היחידה שיכולה לכלול את שתיהם.

זהו בעצם העומק, של גילוי משיח שבא לתקן את ההתחלקות של המלכויות של מלכות יוסף ומלכות יהודה, הוא בא לתקן

יותר קדום, את חטא אדה"ר, וביותר עומק לתקן את הש"ך, את השבירת מלכין קדמאין, את המצב שקדם לך, את השבירת מלכין קדמאין, את המצב שקדם לחטא של אדה"ר, כל זה הדברים הללו הם נמצאים בכל נפש ונפש שבפנימיות, כי עולם שנה נפש, וכל מה שיש בעולם יש בזמן ויש בנפש, כל אדם ואדם יש בו את הבחינה של אדה"ר, ז' רועים וכו', והעומק הפנימי של הנפש היא בעצם להתחבר לנקודה של קודם החטא (ע' בלבבי ח"ז בביאור אדיר במרום תיד'), ודייקא אז לקבל בחינה חדשה, אז יש בחינה שאדם חוזר ויש לו בחירה האם לבחור בעה"ד או בעה"ח, אבל יש בחירה יותר עליונה לכלול את עה"ד בעה"ח. זו העבודה של הנפשות בזמן זקרום לגאולה, שאז צריך להיות ההתכללות והיו לאחדים בידך, ואז לא רק שיש עבודה לצאת מעה"ד שזה תיקון חטא אדה"ר, אלא עבודה שניה לבחור בחזרה בעה"ח, והעבודה שלישית לכלול את עה"ד בעה"ח, זה הסוד שאילו היה אדה"ר אוכל מעה"ח הוא היה נכנס לשבת, נמצאת שישנם כאן שני שלבים, יש שלב ראשון שהוא היה בוחר בעה"ח והוא היה אוכל בעה"ח, כפי שאומרת הגמ' בסנהדרין, לח' שיהיו מוכנים לסעודה, מה הכוונה? אז יש לו אכילה חדשה, אז זו אכילה של עה"ד ועה"ח, היה נכנס לשבת והיה אז נכנס ליום שכולו שבת כולו אחדות פשוטה בין עה"ד ועה"ח, כאשר מצד הנבראים של השתא יש שלוש עליות שצריך להיות: יציאה מעה"ד, כניסה לעה"ח, והתכללות של עה"ד ועה"ח בב"א.

משחרב בית המקדש ניטל הטעם בפירות, ניטל הטעם בעוד כמה דברים שכפי שאומרים חז"ל, באופן כללי כידוע יש טעמים נקודות תנים אותיות, טעמים בחכמה, תנים בבניה, נקודת בז"א ולאחמ"כ אותיות במלכות. זוהי באופן כללי אחת מצורות ההתחלקות, בעומק, הנקודה שאין טעם, זו הנקודה שלמעלה מהטעם, מיום שחרב בית המקדש, אבל ביום שחרב ביהמ"ק נולד משיח (ע' בלבבי ח"ט פ"ז) כידוע כפי שכתוב בחז"ל, ואז מתגלה הנקודה של האין טעם, האין שלמעלה מן הטעם, הנקודה שאין בה חיות, היא למעלה מן החיה, היא ביחידה אין שם חיות אין שם טעם (ע' בלבבי ח"ח פ"ט אות ה-ו, ח'; שמות אות יא-יב').

עתידה תורה שתשתכח מישראל כמו שאומרים חז"ל, יש רשב"י שחולק כי לא תשכח מפי זרעו, אבל אלו ואלו דברי אלקים חיים, עתידה תורה שתשתכח מישראל כי החכמה תחיה אתבעליה, וכאשר יש גילוי שלמעלה מהחיה למעלה מהחיות על זה נאמר עתידה תורה שתשתכח מישראל, כי אין חיות. אבל זה שאין חיות יכול להתפרש בשתי פנים. מי שלא תופס את זה בכלי הנכון נופל למטה, אבל מי שתופס את זה בכלי הנכון הוא מקבל התחברות דבקות התכללות בנקודה למעלה מהחיים.

כי ביום אכלך ממנו מות תמות, זה בעצם גם אם הוא היה אוכל מעה"ח היה צריך להגיע למהלך של מות תמות, אלא שיש מות תמות דקדושה, ויש מות תמות דקליפה, מצד עה"ד הוא הגיע למות תמות דקליפה, אבל מצד הקדושה הוא היה מגיע למות תמות שזה מיתה למעלה מהחיות, זה המתת החיות וההתקשרות בנקודה שלמעלה מן המציאות של חיות. זה בעצם המציאות הפנימית שצריכה להתגלות באחרית הימים, בגילוי של משיח, בגילוי היחידה, האחדות של יוסף ויהודה, של עה"ד ועה"ח, והאור כמות שהוא עומד בגילוי, בנפשות, המהלך של הנקודה שאין חיות, יוצאת בנפשות בגילוי ממש, אלא שאין לאן לפנות, יש מקום אחד לפנות כשאין חיות, רק לקב"ה, אחד מן הביטויים שיש בספרים הקדושים לקב"ה שנקרא חי החיים, הוא שורש החיים, הווא המקור לחיות, אבל בעומק, כל מדרגה עליונה, היא שורש למדרגה התחתונה, נמצא כשאנחנו מתייחסים עכשיו לחיות, השורש של החיות של החיה, היא בעצם היחידה, וכלפי זה הקב"ה כביכול, נקרא חי החיים, שורש לחיות, כלומר אותה בחינה/היחידה מאירה ונותת חיות, מקור חיות בחיה, נקראת חי החיה, אבל מצד ההתגלות של היחידה בעצם, שהיא האין ששולל את המקור לחיות, היא לא נקראת חי החיות היא למעלה מהחיות (בלבבי ח"ח פ"ב), והביטוי של חי החיים הוא רק באותו יחס שהיחידה נותת מקור לחיות נותת מקום לחיה, אבל מצד ויאסף את רגליו ויאסף אל המיתה וכל הביטויים הללו שזו אסיפת המדרגות התחתונות והתכללותן בשורש, מצד ההבחנה הזו אין מקום של חיות, יש התקשרות בחי העולמים, אבל בעומק זה לא חי עולמים, זה למעלה מהחיות, זה כביכול בעצמות, לא שייך לומר שם חיים. חיים זה בגימט' חלל, עד כמה שיש חלל אז יש חיות, יש העדר ומילוי אבל עד כמה שאין חלל, לית אתר פנוי מיניה, לא שייך לומר מהלך של חיות. הוא היה הוה ויהיה, חיות זה עד כמה שיש מות, אבל היה הוה יהיה, הנצחיות התמידית לא שייך בה לא להגדיר אותה לא כחיים ולא כמות

כמובן, זה המהלך של תחית המתים, הגילוי בעומק של תחית המתים, זה לא ענין מקרי שיקום בתחית המתים, נגמר המיתה מתגלה החיים, מתגלה כאן עצמיות שלמעלה מהמיתה אבל לא רק שלמעלה מהמיתה אלא גם למעלה מהחיים (ע' סוף דברים ס"ה), דבר שהוא בר חיות אז הוא בר מיתה, אבל דבר שהוא לא בר מיתה אז הוא גם לא בר חיות, זה הסוד של תחית המתים שאחר ביאת משיח. כלומר זה לא גילוי של חזרה למציאות של חיים יותר זכים יותר עליונים, אלא זה גילוי של עצמיות שלמעלה מהמיתה ולמעלה מהחיים, זה הסוד של התחיה, זה עצמות ודבקות בו יתברך, למעלה מהמציאות של ההתפסדות, שלמללה מהמציאות של הביטול, זה העומק של הגילוי שמשח בא לגלות, ושורש כל הדברים הללו, נמצאים כאן בפרשה, בחיבור שבין יהודה ויוסף, שזה השורש והנה המלכים נועדו, נפגשו יחדיו, יש כאן את ההווי לאחדים בידך, לכלול את הדבר, כמו שמבואר כאן, שכאשר יוסף ובנימין נפגשו, זה בכה על מקדשות וזה על משכן שילה, והדברים תמוהים, שהרי יוסף ראה את בנימין פעמים רבות, מה שייכות שדווקא כאן התחיל בכיה על המקדשות (ע' בלבבי ח"ט פ"ז) משכן שילה וכו', אלא

העומק של הדברים. מצד הגילוי שמתגלה כאן, מתגלה כאן המהלך שמביא את האחדות בין יהודה ויוסף, וכל זה מצד בנימין, מידי תבקשנו, אני ערבתי יותר מכולם, אותה נקודה שהביאה כאן לאחדות, בין יהודה ויוסף, היה המהלך של בנימין, אבל עומק האחדות היא לא מצד הנקודה של הבנין של המשכן, של הביהמ"ק שבחלקם, אלא דייקא מצד נקודת הביטול, יום שנחרב בית המקדש נולד בו משיח, ולכן דייקא יש כאן את הענין של הבכי, על החורבן, כי שורש הגילוי שמתגלה כאן הוא לא מצד נקודת הבנין, אלא מצד נקודת ביטול הבנין שהוא גילוי משיח של האין עוד מלבדו, ולכן דייקא מצד ההתגלות החיצונית זה עורך כאן בכי על הביטול אבל האור של הביטול של המקדשות האיר כאן כי זה האור של האחדות בין יוסף ליהודה, אין קיום למציאות ע"י נברא, הכל מתבטל.

בעצם, והנה המלכים נועדו שזה ענין של יהוד היוסף, אבל גם יש איזו שהיא בחינה ל מלכות אצל בנימין שהרי שאול שהוא מלך ראשון בישראל היה משבטו של בנימין, כלומר הגילוי כאן של המלכים נועדו, מצד ההתגלות החיצונית, זה היה יהודה ויוסף, אבל מצד השורש הפנימי, ביותר, מי שהביא אותם לאחדות, הכח שהוליד את זה הסיבה, זה היה בנימין, וגם אצלו היה מהלך של מלכות, שאול מלשון כי מה בחינה של שאלה, היתה אצלו מלכות בגדר שהדבר מושאל אצלו, אבל היה שם מלכות, נמצא שוהנה המלכים נועדו, מצד ההתגלות החיצונית יש כאן שני מלכויות, מלכות של יוסף ומלכות של יהודה, אבך מצד הכח הפנימי יש כאן גם כח מהלך של בנימין.

בנימין נקרא אמו קרא לו בן אוני בצאת נפשה כידוע שבנימין לקח את הרוח דשביק לה בעלה ונמצא ברחל, את עצם עצמיות הנפש של רחל, לקח בנימין, ולכן היא מתה, כי בטל ממנה החיות, נמצא שבלידה של בנימין היה מהלך עמוק, שהלידה שלו היתה ממציות של ביטול החיות, לא יה כאן סתם לידה שבכל לידה הרגילה זה תוספת של חיות, שהאמא חיה ושנה כאן התרבות של חיות, של ולד שמוסיף חיות בעולם. אלא מחד היה כאן תוספת לידה של בנימין, בנימין נולד, אבל מאידך החיות שלו באה בביטול החיות של העקרת בית, עיקרה של בית, רחל. שורש הבית בחכמה יבנה בית, הלידה שלו באה מהביטול של הבחכמה יבנה בית, עיקרה של בית, נמצא שהמהלך שמתגלה בבנימין, מתגלה כאן אותה נקודה שהשורש של המציות שלו היא מהביטול של חיות ולא מקיום של חיות, בצאת נפשה, יצא עצם החיות שלה. דייקא זה הכח הנעלם לאחד את יוסף ואת יהודה. הסיבה שהביאה לאחדות בין יוסף ויהודה, מידי תבקשנו, יהודה ערב בשבילו אז הסיבה שהיתה זה בנימין, אותו בנימין הוא אותו גילוי של עצמיות של מציאות שאין חיות!! הגילוי של העצמיות הזו שאין חיות, זה הכח שאיחד את יוסף ואת יהודה, כמו שאומרים חז"ל שיוסף שאל את בנימין, כיצד קוראים לבנים שלך, יש לו עשרה בנים, כולם נקראו על שם אחי, הוא אמר, כלומר המציות של השמות שבנימין קרא, על העדר החיות שמתגלה בהעלם של יוסף, כל השמות הללו היו על אותו ביטול של חיות, אותו העדר, שלילה, זה כל השמות שהיו אצל הבנים של בנימין, וגם בשעה שיוסף ובנימין נפגשים, מיד מתחברים להעדר לחורבן, של הבנין, כלומר שיהיה חסר, כי העומק של הגילוי שמתגלה כאן, כל הסיבה כאן היא בנימין, אבל יש סיבה שיא סיבה חיצונית, אבל העומק של הגילוי שמתגלה שדייקא דייקא בנימין אותה נקודה שנולדה משלילת חיות שכל השמות של הבנים שלו הם שלילה של חיות, של יוסף דייקא אותה נקודה תביא את החיבור בין יהודה ובנימין/יוסף. זו האחדות, שמאחדת את יוסף ואת יהודה. שלילת החיות, למעלה מהחיות כלילת החיות במות, זו הנקודה שמאחדת את יוסף ויהודה.

ונאמר לאדוני יש לנו אב זקן וילד זקונים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו. בעצם זה פרשה של וישב, התואר של בן זקונים נאמר על יוסף, כי בן זקונים הוא לו, מאידך כאן כתוב וילד זקונים קטן, כלומר אותו תואר שהיה ביוסף, שנקר בו זקונים הוא לו, מתגלה כאן בבנימין וילד זקונים קטן.

אומר בעה"ט וילד זקונים חסר שמסר לו לו כל מה שלמד מזקנים דהיינו שם ועבר, כמו שרש"י כתב לעיל על יוסף, שיעקב מסר ליוסף כל מה שלמד משם ועבר, כאן בפרשה שלנו הנקודה הזו מתגלה אצל בנימין, וילד זקונים משמסר לו כל מה שלמד מזקנים שהם שם ועבר, ואחיו מת. כשבאים להזכיר כאן את המהלך של בנימין קיבל משם ועבר את כל החכמה, מיד נצמד לזה המהלך ואחיו מת, העומק של הדברים.

אין זקן אלא שקנה חכמה, וחכמה תחיה את בעליה, אז מחד בנימין היה לידה היתה חיות, כל מה שקבל מסר, אבל מאידך ואחיו מת, ויותר הוא לבדו, ואחיו מת זה מחובר לילד זקונים קטן, הרי גם כפשוטו של פסוק, מה שבאים לומר ליעקב, שכיון שאחיו מת ממילא ויתר אחיו לבדו לאמו ואביו אהבו א"כ זה סכנה שהוא יפרד מאביו, כמו שכתבו בפסוק כי לא יוכל הנער לעזוב את אביו ועזב את אביו ומת. מה גורם לזה שועזב את אביו ומת, ויותר הוא לבדו זה גורם לזה שהוא לא יכול להיפרד מאביו כי הוא יכול למות. כלומר ואחיו מת שה חיבור לוילד זקונים קטן. זהו מצד פשוטו של פסוק.

אבל מצד העומק, הוא חיו מת יביא למהלך שגם הוא יבא לידי מיתה, כלומר הוא גורם לו מהלך של מיתה, שבועמק הדברים, הילד זקונים כל מה שמסר לו משם ועבר נמשך מזה כאן מהלך של ואחיו מת, מהלך של ייתה, מהלך לש ביטול החיות (ע' מאמר באידרא של רשב"י- שבסוף גילוי כל חלקי התורה...), שלמעלה מן החיות, זה דייקא מתגלה כאן בפרשה שלנו, שבנימין המציאות שלו ועזב את אביו ומת אין אהביו אלא חכמה, חכמה תחיה את בעליה היא נקראת אבא כידוע, לשון הפסוק לא יוכל הנער לעזוב את אביו ועזב את אביו ומת, בעומק שזו המציאות של בנימין, והרי בנימין כן ירד, ואם כן ירד צריך להיות שדברי הפסוק אמת, ועזב את אביו ומת, הרי א"כ דברי התורה הם לא דברי כזב ח"ו אלאהם דברי אמת נמצא שאם הוא כן עזב את אביו אז הוא באמת מת, והעומק של הדברים, שבאמת ברגע שבנימין עזב את אביו הוא התעלה לנקודה שנקודה שלמעלה מהחיות, וזו הנקודה ברגע שעזב את אביו הנקודה שהביאה לונה המלכים נועדו, נפגשו יחדיו, ברגע שהוא עזב את אביו הוא עזב את הנקודה של האס, של חכמה, ומת, נתחבר לנקודת המיתה, ושורש הלידה שלו שהגיע ממיתה, דייקא הנקודה הזו הביאה את הגילוי של האחדות בין יהודה ויוסף, זה הגילוי האמיתי שמביא את הגילוי של משיח, שורש הגילוי של משיח, למעלה מהחיות, למעלה 1מהמיתה ההתכללות של זה בזה דבקות בעצמות כביכוללש הקב"ה, זהו בירור הפרשה, בורור הפסוקים שזה סוד האחדות, ההתכללות של החיות והמיתה בב"א, ודייקא דייקא זהו סוד תחית המתים, סוד הגאולה, סוד ההתדבקות האמיתית בחי העולמים שיהיה גילוי גמו של אין עוד מלבדו.

- [1] [ויגש](#)
- [2] [פרשה תשס"ה](#)

Source: <https://bilvavi.net/shiur-011-ויגש-פרשתהשבועתשה-011>

Links

[1] <https://bilvavi.net/vayigash>

[2] <https://bilvavi.net/5765parsha>